

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ  
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
ТА РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
**«ГРОШІ ТА КРЕДИТ»**

(для слухачів другої вищої освіти спеціальності 7.03050401 - «Економіка  
підприємництва» (за видами економічної спеціальності) і  
7.03050901 – «Облік і аудит»)

Програма навчальної дисципліни та робоча програма навчальної дисципліни «Гроші та кредит» (для слухачів другої вищої освіти спеціальності 7.03050401 - «Економіка підприємництва» (за видами економічної спеціальності) і 7.03050901 – «Облік і аудит») / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: С. С. Родченко. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 20 с.

Укладач: С. С. Родченко

Рецензент: зав. кафедри економіки підприємств міського господарства Харківської національної академії міського господарства, доктор економічних наук, професор А. С. Ачкасов

Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу і узгоджена з орієнтовною структурою змісту навчальної дисципліни, рекомендованою Європейською Кредитно-Трансферною Системою (ECTS).

Рекомендована для студентів економічних спеціальностей.

Затверджено на засіданні кафедри економіки підприємств міського господарства, протокол № 12 від 07.06.2012 р.

## **ЗМІСТ**

	Стор.
ВСТУП.....	4
1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ .....	5
1.1. Мета, предмет та місце дисципліни .....	5
1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни .....	6
1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги .....	7
1.4. Рекомендована основна навчальна література.....	7
1.5. Анотація програми навчальної дисципліни.....	8
2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ .....	10
2.1. Структура навчальної дисципліни.....	10
2.2. Тематичний план навчальної дисципліни.....	10
2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента .....	15
2.4. Самостійна навчальна робота студента .....	16
2.5. Засоби контролю залікового кредиту.....	17
2.6. Методи та критерії оцінювання знань.....	18
2.7. Інформаційно-методичне забезпечення.....	18

## ВСТУП

Розвиток в Україні ринкових відносин спричинив перебудову кредитно-грошових відносин. Це насамперед стосується розвитку грошової системи і грошового обігу, кредитної і валютної систем.

Економіка України пройшла всі етапи реформування грошової системи, послідовного переходу до постійної грошової одиниці – гривні.

Розроблена досить ефективна грошова система: державна система регулювання грошового обігу, інфляції. Вдається уникнути емісії грошей і збалансувати грошову і товарну масу.

Корінним змінам піддалася кредитна система, що тісно пов'язана з формуванням банківської системи. У даний час в Україні використовуються всі основні форми кредитів, розширені права комерційних банків у здійсненні комерційної діяльності.

«Гроші та кредит» є нормативною дисципліною і засвоєння основних тем курсу повинно надати майбутнім фахівцям ґрунтовні знання з системи грошових відносин, форм і методів і основного інструментарію кредитування, практики функціонування банківського сектору в Україні. Даний курс спирається на вивчення політичної економії, мікроекономіки, макроекономіки, історії економічних вчень та інших дисциплін.

Важливість курсу визначається сучасними умовами розвитку грошово-кредитних відносин. Основна увага приділяється сучасними тенденціями розвитку грошово-кредитної політики, конкретним формам економічних відносин, розвитку міжнародного грошово-кредитного співробітництва.

Приєднання України до Болонського процесу передбачає впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу (КМСОНП), яка є українським варіантом ECTS. Програма побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу.

Програма навчальної дисципліни розроблена на основі:

Освітньо-професійна програма підготовки спеціаліста галузі знань 0305 – «Економіка і підприємництво» (галузевий стандарт вищої освіти, 2010 р.).

Програма ухвалена кафедрою економіки підприємств міського господарства № 12 від 07.06.2012 р. та Вченою радою факультету Післядипломної освіти та заочного навчання (протокол № 11 від 7 червня 2012 р.).

# **1. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

## **1.1. Мета, предмет та місце дисципліни**

**Мета:** формування системи базових знань з теорії грошей та кредиту, засвоєння закономірностей функціонування грошового ринку як теоретичної основи державної монетарної політики розвитку банківської справи.

**Завдання:** вивчення сутності, функцій, концепцій та ролі грошей та кредиту в ринковій економіці, закономірностей функціонування грошового ринку як теоретико-методологічної бази державної монетарної політики, структури та принципових зasad функціонування грошової системи, основ побудови банківської системи та операцій банків, закономірностей розвитку та функціонування валютного ринку.

**Предмет:** грошові та кредитні відносини ринкової економіки.

**Модулі змісту:** основні положення теорії грошей, грошовий обіг та його регулювання, кредит та кредитна система.

**В результаті вивчення дисципліни студент повинен оволодіти вміннями та знаннями:** наукового розуміння історії становлення та стану сучасної системи грошово-кредитних відносин. В результаті студенти повинні опанувати систему знань про дію об'єктивних законів грошового обігу, про мету, задачі та методи державного регулювання сфери грошово-кредитних відносин, свідомо використовувати наукові знання в пізнавальній та професійній діяльності.

### **Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця**

<b>Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни</b>	<b>Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну</b>
Політична економія	Фінанси підприємств
Мікроекономіка	Фінансовий менеджмент
Макроекономіка	Банківська справа
Основи комерційної діяльності	Фінансовий ринок
	Ціноутворення

## **1.2. Інформаційний обсяг (зміст) дисципліни**

**Модуль 1. Гроші та кредит** (3,0 / 108)  
(назва модулю) (кількість кредитів/годин)

Змістові модулі (ЗМ):

**ЗМ 1.1. Основні положення теорії грошей** (1,0/36)

*Обов'язкові укрупнені навчальні елементи*

1.Сутність і функції грошей.

**ЗМ 1.2. Грошовий обіг та його регулювання** (1,0/36)

*Обов'язкові укрупнені навчальні елементи*

- 1.Грошовий обіг і грошова маса
- 2.Грошовий ринок
- 3.Грошові системи
- 4.Інфляція і грошові реформи
- 5.Валютний ринок і валютні системи
- 6.Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм

**ЗМ 1.3. Кредит та кредитна система** (1,0/36)

*Обов'язкові укрупнені навчальні елементи*

- 1.Кредит в ринковій економіці
- 2.Фінансові посередники грошового ринку
- 3.Центральний банк
- 4.Комерційні банки
- 5.Міжнародні фінансово-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною

### 1.3. Освітньо-кваліфікаційні вимоги

<b>Вміння та знання (за рівнями сформованості)</b>	<b>Сфери діяльності (виробнича, соціально-виробнича, соціально - виробнича)</b>	<b>Функції діяльності у виробничій сфері (проектувальна, організаційна, управлінська, виконавська, технічна, інші)</b>
<b>Репродуктивний рівень:</b> Проникати в сутність явищ і процесів реального світу, свідомо використовувати наукові знання в пізнавальній та професійній діяльності	виробнича	організаційна, виконавська
Орієнтуватись у глобальних проблемах економічного розвитку світових господарських зв'язків, інтеграції України у систему міжнародного поділу праці	виробнича	організаційна, виконавська
<b>Алгоритмічний рівень:</b> Захищати інтереси держави, поєднувати суспільні, колективні та індивідуальні інтереси	виробнича, соціально - виробнича	організаційна, управлінська, виконавська
<b>Евристичний рівень:</b> Ураховувати соціальні аспекти впливу рішень, що приймаються, на співробітників, споживачів, місцеві спільноти	виробнича, соціально - виробнича	організаційна, управлінська

### 1.4. Рекомендована основна навчальна література

1. Гальчинський, А.С. Теорія грошей.[Текст] / А.С. Гальчинський, Ю. М. Гальчинський. – К.: Основи, 2008. – 415 с.
2. Гроші та кредит: Підручник. [Текст] / За ред. проф. Б.С.Іvasіva. – Тернопіль: Карт – бланш, 2009. – 510 с.
3. Гроші та кредит: Підручник. [Текст] / За ред. М.І.Савлука. - К.: КНЕУ, 20010 – 598 с.
4. Демківський, А.В. Гроші та кредит: Навч. посібник. [Текст] / А.В. Демківський. -К.: ДАКОР, 2008. – 528 с.

## **1.5. Анотація програми навчальної дисципліни**

### **ГРОШІ ТА КРЕДИТ**

**Мета вивчення:** формування системи базових знань з теорії грошей та кредиту, засвоєння закономірностей функціонування грошового ринку як теоретичної основи державної монетарної політики розвитку банківської справи.

**Завдання:** вивчення сутності, функцій, концепцій та ролі грошей та кредиту в ринковій економіці, закономірностей функціонування грошового ринку як теоретико-методологічної бази державної монетарної політики, структури та принципових зasad функціонування грошової системи, основ побудови банківської системи та операцій банків, закономірностей розвитку та функціонування валютного ринку.

**Предмет дисципліни:** грошові та кредитні відносини ринкової економіки.

**Змістові модулі:** основні положення теорії грошей, грошовий обіг та його регулювання, кредит та кредитна система.

### **MONEY AND CREDIT**

**Purpose:** forming a system of basic knowledge in the domain of money and credit, mastering use of money market functioning regularities as a theoretic base of state monetary policy of banking development.

**Tasks:** studying essentials, functions, concepts and role of money and credit under market economy, money market functioning regularities as a theoretic and methodological base of state monetary policy, structure and principles of monetary system functioning, fundamentals of banking system construction and bank operations, regularities of development and functioning of currency market.

**Subject:** monetary and credit relations of market economy.

**Content modules:** basic principles of monetary theory, money turnover and its regulating, credit and credit system.

## **ДЕНЬГИ И КРЕДИТ**

**Цель изучения:** формирование системы базовых знаний по теории денег и кредита, усвоение закономерностей функционирования денежного рынка как теоретической основы государственной монетарной политики развития банковского дела.

**Задание:** изучение сущности, функций, концепции и роли денег и кредита в рыночной экономике, закономерностей функционирования денежного рынка как теоретико-методологической базы государственной монетарной политики, структуры и принципиальных основ функционирования денежной системы, принципиальных основ построения банковской системы и операций банков, закономерностей развития и функционирования валютного рынка.

**Предмет дисциплины:** денежные и кредитные отношения рыночной экономики.

**Модули содержания:** основные положение теории денег, денежный оборот и его регулирование, кредит и кредитная система.

## **2. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

### **2.1. Структура навчальної дисципліни**

#### **Заочна форма навчання**

<b>Призначення: підготовка спеціалістів</b>	<b>Напрям, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень</b>	<b>Характеристика навчальної дисципліни</b>
<b>Кількість кредитів, відповідних ECTS –3 Модулів – 1, КР Змістових модулів – 3 Загальна кількість годин – 108, КР</b>	<b>Спеціальність: 7.03050901 – «Облік і аудит» і 7.03050401 - «Економіка підприємства» Освітньо- кваліфікаційний рівень: Спеціаліст</b>	<b>Нормативна Рік підготовки: 1-й Семестр: 1-й Лекції – 8 год. Практичні – 4 год. Самостійна робота – 96 год. з них КР – 15 год. Вид підсумкового контролю - залік</b>

**Примітка:** У процесі навчання студенти отримують необхідні знання під час проведення аудиторних занять: лекційних, практичних. Найбільш складні питання винесено на розгляд і обговорення під час практичних занять. Також велике значення в процесі вивчення і закріplення знань має самостійна робота студентів. Усі ці види занять розроблені відповідно до положень Болонської декларації.

### **2.2. Тематичний план навчальної дисципліни**

#### **ЗМ 1.1. Основні положення теорії грошей**

##### **Тема 1. Сутність і функції грошей.**

Виникнення грошей. Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей. Розвиток форм вартості та гроші. Роль грошей у розширеному відтворенні. Еволюція форм грошей і грошових відносин. Товарні, металеві та паперові гроші. Кредитні та електронні гроші. Суть грошей. Гроші як особливий товар. Функції грошей: міра вартості; засіб обігу; засіб платежу; засіб нагромадження; світові гроші.

Зміна економічної ролі золота. Ціна золота та гроші.

Виникнення та розвиток сучасних грошей. Кредитна природа сучасних грошей. Відмінність між паперовими та кредитними грошами. Функціональні форми грошей. Грошові агрегати.

### **ЗМ. 1.2 Грошовий обіг та його регулювання**

#### **Тема 2. Грошовий обіг і грошова маса**

Зміст поняття «грошовий обіг». Структура грошового обігу. Готівковий та безготівковий обіг. Грошово-розрахунковий, грошово-кредитний та грошово-фінансовий обіг. Взаємозв'язок грошового обігу з системою ринкових відносин. Основні ринки, що обслуговуються грошовим обігом.

Грошові потоки, класифікація та механізм балансування. Закон грошового обігу. Швидкість обігу грошей та фактори, що її визначають. Погляди на характер зміни швидкості обігу грошей. Порядок розрахунку швидкості обігу грошей.

Попит на гроші. Моделі попиту на гроші К. Маркса, І. Фішера, Кембриджської школи. Д. Кейнс про попит на гроші. Модель попиту на гроші М. Фрідмена. Розвиток кейнсіанського підходу до попиту на гроші в моделях Боумоля — Тобіна та Міллера — Оппа.

Механізм поповнення грошей в обігу. Поняття емісії грошей. Створення грошей банками. Банківський мультиплікатор. Модель пропозиції грошей. Грошовий мультиплікатор.

#### **Тема 3. Грошовий ринок.**

Поняття та функції грошового ринку. Канали прямого та опосередкованого фінансування. Основні групи учасників фінансового ринку.

Гроші як об'єкт купівлі-продажу. Вартість грошей. Купівельна спроможність грошей як вираження їхньої вартості. Вартість грошей, що нагромаджуються. Ставка відсотка. Номінальна та реальна ставки відсотка та співвідношення між ними. Вартість грошей і час. Вартість грошей з урахуванням фактора ризику.

Складові фінансового ринку. Ринок грошей і ринок капіталів. Характеристика основних інструментів ринку позичкових капіталів та ринку

цінних паперів. Рівновага на грошовому ринку. Кейнсіанські та монетаристські моделі рівноваги на грошовому ринку.

#### **Тема 4. Грошові системи.**

Сутність та механізм функціонування грошової системи, її відмінність від грошового обороту та грошового ринку. Закономірності еволюції грошових систем від саморегульованих систем повноцінних грошей до систем регульованого державою обігу кредитних грошей. Процес формування грошової системи в Україні. Цілі грошово-кредитної політики та адекватні їм інструменти цієї політики. Сутність проблеми монетизації валового внутрішнього продукту в Україні та проблеми монетизації бюджетного дефіциту і шляхи їх вирішення

#### **Тема 5. Інфляція і грошові реформи.**

Сутність, форми прояву та способи виміру інфляції. Наукові дискусії щодо причин інфляції. Механізм впливу інфляції на реальну економіку, її економічні та соціальні наслідки. Завдання та механізм державного регулювання інфляції. Основні особливості інфляційного процесу в Україні в перехідний період. Сутність, завдання та види грошових реформ. Особливості проведення грошової реформи в Україні.

#### **Тема 6. Валютний ринок і валютні системи.**

Поняття валютної системи. Еволюція валютних відносин. Види валютних систем: національна, регіональна, світова. Складові елементи валютних систем. Сучасна світова валютна система та її інститути. Міжнародні ліквідні ресурси. Розвиток європейської валютної системи. Поняття валюти та валютного курсу. Функції валютного курсу. Види та конвертованість валюти. Валютний ринок. Поняття та види валютних операцій. Валютні ризики. Валютне регулювання і валютний контроль. Завдання та методи валютного регулювання. Механізми регулювання валютного курсу, валютна інтервенція, девальвація, ревальвація, котирування валют. Платіжний баланс.

## **Тема 7. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм.**

Розвиток теорії грошей як процес формування наукових шкіл, течій та теорій. Основні питання та періоди (класичний, кейнсіанський, сучасний) розвитку теорії грошей.

Сутність номіналістичної та металевої теорії грошей. Теорія «представницької вартості паперових грошей». Теорія «дестафакції» грошей. Формування класичної кількісної теорії грошей та її основні положення.

Розвиток поглядів на роль грошей в економіці (Й. Шумпетер, Д.Кейнс). Внесок Д.Кейнса в теорію грошових відносин.

Виникнення та зміст монетаризму.

Погляди кейнсіанців, монетаристів та представників теорії раціональних очікувань на доцільність здійснення грошово-кредитної політики. Зближення позицій монетаристів та неокейнсіанців у поглядах на грошово-кредитну політику.

### **3.М 1.3 Кредит та кредитна система**

## **Тема 8. Кредит у ринковій економіці.**

Кредит як обов'язковий елемент сучасної економіки, як засіб ліквідації невідповідності між часом виробництва, часом обігу грошових коштів та засіб вирішення протиріччя між часовим осіданням коштів і необхідністю їх використання в господарстві.

Кредит як економічна категорія і юридичне поняття. Розвиток кредитних відносин. Сутність та функції кредиту. Принципи кредитування. Класифікація кредиту. Форми та види кредиту. Характеристика фінансового, товарного кредитів та кредиту під цінні папери. Роль кредиту в розвитку економіки. Межі кредиту. Теорії кредиту.

Природа позичкового відсотка. Відсоток як ціна капіталу та як плата за втрату ліквідності. Види відсотка. Облікова ставка відсотка як інструмент регулювання стану фінансового ринку. Причини коливання ринкової ставки відсотка. Призначення державного, банківського, комерційного та споживчого кредитів.

## **Тема 9. Фінансові посередники грошового ринку.**

Сутність та призначення фінансових посередників. Основні видові риси банку. Відміни банку від інших фінансових посередників. Економічні функції банківської системи. Характеристика основних видів небанківських фінансових посередників.

## **Тема 10. Центральний банк.**

Призначення центрального банку. Роль центрального банку у формуванні пропозиції грошей та їх ціни. Об'єктивність виникнення емісійних банків та створення центральних банків. Співробітництво центральних банків світу та наднаціонального центрального банку. Особливість статусу центрального банку. Незалежність центрального банку від органів державної влади, чинники, що визначають його незалежність. Основні напрями діяльності центрального банку. Основні принципи організації та діяльності НБУ. Діяльність НБУ в умовах ринкової трансформації економіки.

## **Тема 11. Комерційні банки.**

Призначення комерційних банків в умовах ринкових відносин. Вибір банку для обслуговування. Активні та пасивні операції банків. Розрахунково-касове обслуговування та операції банків з векселями. Кредитні послуги банків як вид банківських послуг. Система та механізм банківського кредитування. Функції та види банківського кредиту. Характеристика депозитних, депозитарних, інвестиційних, консультаційних та інших послуг банків.

## **Тема 12. Міжнародні фінансово-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною.**

Характеристика міжнародних валюто-кредитних установ - Світовий банк, Міжнародний валютний фонд. Необхідність та форми співробітництва міжнародних валюто – кредитних установ з Україною. Цілі та основні напрями діяльності регіональних валюто-кредитних установ - Європейський банк реконструкції та розвитку, Європейський інвестиційний банк, Банк міжнародних розрахунків та ін.

## 2.3. Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента

**Таблиця 2.1 – Розподіл часу за модулями і змістовими модулями  
(заочне навчання)**

Модулі (семестри) та змістові модулі	Всього, кредит / годин	Форми навчальної роботи				
		Лекц.	Сем., практ.	СР С	Інд. робота	Підсумк. контр.
<b>ЗМ 1.1. Основні положення теорії грошей</b>	1,0/36	2	-	22	-	-
<b>ЗМ 1.2. Грошовий обіг та його регулювання</b>	1,0/36	4	2	37	-	-
<b>ЗМ 1.3. Кредит та кредитна система</b>	1,0/36	2	2	37	-	-
<b>РАЗОМ</b>	<b>3,0/108</b>	<b>8</b>	<b>4</b>	<b>96</b>	<b>-</b>	<b>-</b>

**Таблиця 2.2 – Лекційний курс (заочне навчання)**

Зміст	Кількість годин за напрямом (шифр, абревіатура)	
	7.03050401 – ЕП	
	7.03050901 - ОiА	
<b>ЗМ 1.1. Основні положення теорії грошей</b>	<b>2</b>	
1. Сутність і функції грошей	2	
<b>ЗМ 1.2. Грошовий обіг та його регулювання</b>	<b>4</b>	
1. Грошовий обіг і грошова маса	1	
2. Грошовий ринок	1	
3. Грошові системи	1	
4. Інфляція і грошові реформи	1	
5. Валютний ринок і валютні системи	-	
6. Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм	-	
<b>ЗМ 1.3. Кредит та кредитна система</b>	<b>2</b>	
1. Кредит в ринковій економіці	1	
2. Фінансові посередники грошового ринку	-	
3. Центральний банк	0,5	
4. Комерційні банки	0,5	
5. Міжнародні фінансово-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною	-	
<b>РАЗОМ</b>	<b>8</b>	

**Таблиця 2.3 – Практичні (семінарські) заняття (заочне навчання)**

Зміст	Кількість годин за напрямом (шифр, абревіатура)
	7.03050401 – ЕП
<b>ЗМ 1.1. Основні положення теорії грошей</b>	<b>7.03050901 - ОiА</b>
1. Сутність і функції грошей.	-
<b>ЗМ 1.2. Грошовий обіг та його регулювання</b>	<b>2</b>
1 Грошовий обіг і грошова маса	-
2 Грошовий ринок.	-
3 Грошові системи.	-
4 Інфляція і грошові реформи.	-
5 Валютний ринок і валютні системи.	1
6 Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм.	1
<b>ЗМ 1.3. Кредит та кредитна система</b>	<b>2</b>
1 Кредит в ринковій економіці.	-
2. Фінансові посередники грошового ринку.	1
3. Центральний банк.	-
4. Комерційні банки.	-
5. Міжнародні фінансово-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною.	1
<b>РАЗОМ</b>	<b>4</b>

**2.4. Самостійна навчальна робота студента  
(форми самостійної роботи, обсяг у годинах)**

Самостійна навчальна робота розрахована на формування практичних навичок у роботі студентів зі спеціальною літературою, орієнтування їх на інтенсивну роботу, критичне осмислення здобутих знань і глибоке вивчення теоретичних і практичних проблем ефективного функціонування підприємства та його структурних підрозділів.

**Таблиця 2.4 – Самостійна навчальна робота студента**

Форми самостійної роботи (за змістовими модулями)	Години	Форма звіту
<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>
<b>ЗМ 1.1. Основні положення теорії грошей</b>	<b>22</b>	
1. Огляд основної та додаткової літератури	3	Конспект
2. Вивчення категорій	3	Конспект
3. Вивчення окремих питань теми: «Сутність і функції грошей»	5	Конспект

Продовження табл. 2.4

<b>1</b>	<b>2</b>	<b>3</b>
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	4	Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Вибір теми, складання плану та списку літератури контрольної роботи	3	Завдання для самостійної роботи
6. Підготовка до заліку	4	Відповіді у зошиті для практичних занять
<b>ЗМ 1.2. Грошовий обіг та його регулювання</b>	<b>37</b>	
1. Огляд основної та додаткової літератури	4	Конспект
2. Вивчення категорій	5	Конспект
3. Вивчення окремих питань тем: «Грошовий обіг і грошова маса», «Грошовий ринок», «Грошові системи», «Інфляція і грошові реформи», «Валютний ринок і валютні системи», «Кількісна теорія грошей і сучасний монетаризм»	7	Конспект
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	5	Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Підготовка тексту контрольної роботи	6	Текст
6. Підготовка до заліку	10	Відповіді у зошиті для практичних занять
<b>ЗМ 1.3. Кредит та кредитна система</b>	<b>37</b>	
1. Огляд основної та додаткової літератури	5	Конспект
2. Вивчення категорій	5	Конспект
3. Вивчення окремих питань тем: «Кредит в ринковій економіці», «Фінансові посередники грошового ринку», «Центральний банк», «Комерційні банки», «Міжнародні фінансово-кредитні установи та форми їх співробітництва з Україною».	8	Конспект
4. Розгляд контрольних запитань і прикладів тестових завдань	5	Відповіді у зошиті для практичних занять
5. Підготовка контрольної роботи	6	Текст і презентація реферату
6. Підготовка до заліку	8	Конспект, підручники
<b>РАЗОМ</b>	<b>96</b>	

## 2.5. Засоби контролю залікового кредиту

**Таблиця 2.5 – Засоби контролю залікового кредиту**

<b>Види та засоби контролю</b>
Модуль 1. Поточний контроль зі змістових модулів
1. Вибіркове опитування на практичних заняттях
2. Контрольна робота
Підсумковий контроль за модулем 1
Залік (усне опитування)

## **2.6. Методи та критерії оцінювання знань**

Результати поточної навчальної діяльності з дисципліни «Гроші та кредит» оцінюються таким чином : усне опитування, виконання практичних завдань, оцінювання результатів самостійної роботи студентів, які подаються у вигляді контрольної роботи.

Підсумком вивчення дисципліни є складання заліку, який оцінюється за двобальною шкалою: «залик» або «незалик».

«Залик» виставляється студентові, який виявив повне знання з поставлених питання, вільно володіння матеріалом, логічно та грунтовно відповідає на поставлені питання, виявив повне знання з поставлених питань, але припускається логічної непослідовності або не може застосувати отримані знання при практичному розв'язанні завдань. При цьому, студент вміє виправити неточності відповіді після зауваження викладача та застосувати знання на практиці.

«Незалик» виставляється, якщо студент не володіє знанням суттєвих елементів навчального матеріалу, припускається грубих помилок .

## **2.7. Інформаційно-методичне забезпечення**

**Таблиця 2.6 – Інформаційно-методичне забезпечення**

<b>Бібліографічні описи, інтернет адреси</b>	<b>Теми, де застосовується</b>
<b>1. Рекомендована основна навчальна література (підручники, навчальні посібники, інші видання)</b>	
<b>1</b>	<b>2</b>
1. Гальчинський, А.С. Теорія грошей.[Текст] / А.С. Гальчинський, Ю. М. Гальчинський. – К.: Основи, 2008. – 415 с.	1.1, 1.2, 1.3.
2. Гроші та кредит: Підручник. [Текст] / За ред. проф. Б.С.Івасіва. – Тернопіль: Карт – бланш, 2009. – 510 с.	1.1, 1.2, 1.3.
3. Гроші та кредит: Підручник. [Текст] / За ред. М.І.Савлука. - К.: КНЕУ, 2010 – 598 с.	1.1, 1.2, 1.3.
4. Демківський, А.В. Гроші та кредит: Навч. посібник. [Текст] / А.В. Демківський. -К.: ДАКОР, 2008. – 528 с.	1.1, 1.2, 1.3.

Продовження табл. 2.6

1	2
<b>2. Додаткові джерела (довідники, нормативні видання, сайти Інтернет, тощо)</b>	
1. Адамик, Б.П. НБ і грошово – кредитна політика:Навч. посіб. [Текст] / Б.П. Адамик. – Тернопіль: Карт – бланш, 2008. – 278 с.	1.1, 1.2, 1.3.
2. Боринець, С.Я. Міжнародні валютно – фінансові відносини:Підручник. [Текст] / С.Я.Боринець. – К.:Тов – во «Знання», КОО, 2007. – 305 с.	1.1, 1.2, 1.3.
3. Кочетков, В.М. Гроші та кред.:Навч. – метод. Посіб. [Текст] /В.М. Кочетков, Д.Г. Сироцинський, Н.Ю. Андрушко. – К.:Вид. Європ. ун – ту, 2009. – 84 с.	1.1, 1.2, 1.3.
4. Марун, М.І. Гроші та кредит: Навч. – метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни [Текст] / М.І.Марун, М.І.Савлук, М.Ф.Пудовкіна та ін. – К.: КНЕУ, 2006. – 276 с.	1.1, 1.2, 1.3.
5. Савлук, М.І. Міжнародні розрахунки та валютні операції: Навч. посіб. [Текст] / М.І. Савлук, О.І.Береславська, О.М.Наконечний, М.Г.Пясецька та ін. – К.: КНЕУ, 2008. – 393 с.	1.1, 1.2, 1.3.
6. Лагутін, В.Д. Гроші та грошовий обіг: Навч. посіб. [Текст] / В.Д. Лагутін. – К.: Знання, 2006. – 119 с.	1.1, 1.2, 1.3.
7. Шелудько, В.М. Фінансів ринок: Навч. посіб. [Текст] / В.М.Шелудько. – К.: Знання – Прес, 2008. – 535 с.	1.1, 1.2, 1.3.
8. <a href="http://www.kmu.gov.ua">http://www.kmu.gov.ua</a>	1.1, 1.2, 1.3.
9. <a href="http://www.rada.gov.ua">http://www.rada.gov.ua</a>	1.1, 1.2, 1.3.
10. <a href="http://www.me.gov.ua">http://www.me.gov.ua</a>	1.1, 1.2, 1.3.
11. <a href="http://www.minfint.gov.ua">http://www.minfint.gov.ua</a>	1.1, 1.2, 1.3.
12. <a href="http://www.ssmsc.gov.ua">http://www.ssmsc.gov.ua</a>	1.1, 1.2, 1.3.
13. <a href="http://www.ukrstat.gov.ua">http://www.ukrstat.gov.ua</a>	1.1, 1.2, 1.3.
14. <a href="http://www.worldbank.org.ru">http://www.worldbank.org.ru</a>	1.1, 1.2, 1.3.
<b>3. Методичне забезпечення (реєстр методичних вказівок, інструкцій до лабораторних робіт, планів семінарських занять, комп'ютерних програм, відео-аудіо-матеріалів, плакатів тощо)</b>	
Методичні вказівки до самостійного вивчення дисципліни «Гроші та кредит» (для студентів З курсу напрямів підготовки 6.050100 - «Економіка підприємства», 6.050100 - «Облік і аудит» і 6.050200 - «Менеджмент організацій», які навчаються на факультеті післядипломної освіти і заочного навчання). Укл. Гелеверя Є.М. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 35 с.	1.1, 1.2, 1.3.
Методические указания к выполнению контрольной работы по дисциплине «Деньги и кредит» (для студентов З курса направлений подготовки 6.050100 - «Экономика предприятия», 6.050100 - «Учет и аудит» и 6.050200 - «Менеджмент организаций», обучающихся на факультете последипломного образования и заочного обучения). Сост. Гелеверя Е.М. – Харьков: ХНАГХ, 2008. – 20 с.	1.2, 1.3
Методичні вказівки до організації самостійної роботи та виконання контрольної роботи з дисципліни «Гроші та кредит» (для студентів З курсу заочної форми навчання за напрямами підготовки 6.030509 – «Облік і аудит», 6.030504 – «Економіка підприємства», 6.030601 – «Менеджмент» кваліфікаційного рівня підготовки - бакалавр) / Харк. нац. акад. міськ. госп – ва.: Родченко В.Б., Родченко С.С. – Х.:ХНАМГ, 2009. – 41.с.	1.1, 1.2, 1.3.

# НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Програма навчальної дисципліни та  
робоча програма навчальної дисципліни «Гроші та кредит»  
(для слухачів другої вищої освіти спеціальності 7.03050401 - «Економіка  
підприємництва» (за видами економічної спеціальності) і  
7.03050901 – «Облік і аудит»)

Укладач: **РОДЧЕНКО** Світлана Сергіївна

В авторській редакції  
Комп'ютерне верстання: *Н. Ю. Гавриліна*

План 2012, поз. 459 Р

Підп. до друку 25.06.2012 р.  
Друк на ризографі  
Тираж 15 пр.

Формат 60x84/16  
Ум. друк. арк. 0,9  
Зам. № 8659

Видавець і виготовлювач:  
Харківська національна академія міського господарства,  
вул. Революції, 12, Харків, 61002  
Електронна адреса: [rectorat@ksame.kharkov.ua](mailto:rectorat@ksame.kharkov.ua)  
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:  
ДК №4064 від 12.05.2011 р.